

Р.І. Августин, Ю.Г. Бачинський, П.В. Басістий

Тернопільський інститут післядипломної педагогічної освіти
Тернопільський державний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

ДО ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ ПРИНЦИПУ ІСТОРИЗМУ В ШКІЛЬНОМУ КУРСІ ФІЗИКИ.

В наш час роль історизму при вивченні шкільного курсу фізики об'єктивно зростає. Це пояснюється в першу чергу тим, що в незалежній державі ми переоцінюємо цінності своєї нації, намагаємося повертати із забуття імена багатьох українських вчених і ознайомлювати школярів із їх вкладом у світову і вітчизняну науку. Ці ж завдання ставить перед школою Закон про Освіту.

Але для реалізації функції історизму в шкільному курсі фізики вчителі зустрічаються з цілим рядом проблем: обмеженням шкільною програмою навчального часу; скупістю інформації в навчальних підручниках про видатних українських вчених та відсутністю такої про наших земляків, імена яких замовчувалися і, найголовніше, відсутністю механізму критеріїв відбору біографічних матеріалів про цих вчених.

Виходячи з таких реалій, а також психолого-дидактичного аналізу результатів педагогічного експерименту з питань використання матеріалів про наукову діяльність і життя видатних українських вчених, нам вдалося розробити узагальнюючі критерії відбору та використання матеріалів про фундаментальні наукові надбання та життєві подвиги на прикладі відомостей про Івана Пулюя і Олександра Смакули.

Але як показує практика роботи, що ефективно використання цих розробок на уроках фізики можливе при чіткому дозуванні вчителями їх об'єму, частоти, доцільності, поєднання із змістом навчального матеріалу, своєї підготовки та підготовки учнів. Значне місце тут ми відводимо позакласній роботі, що дає можливість взяти участь у ній великій кількості школярів різного віку, і одночасно підняти результативність такого заходу.

Таким чином, ефективно використання принципу історизму з фізики дозволяє розвивати творчу діяльність школярів, особливо пошуково-дослідницьку, одночасно збагачує їх інтелект та духовний світ, "ставити реальний заслін національному нігілізму історичному безпам'ятству", допомагає підліткам усвідомити свою роль як спадкоємців наукових цінностей українського народу.